

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
„ pol leta 4 „ — „
„ četrt „ 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k,
„ pol leta 5 „ — „
„ četrt „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Odgovori in razgovori.

I.

Lotili smo se nepovoljnega dela. Te vrste niso namenjene našim narodnim prijateljem, ampak našim sovražnikom. Kdor jih pozna, dobro vé, da jim od naše strani ni ustreči. Ustrezati jim nam tudi ni niti trenotek časa na misel prišlo. Še manj nam je mar podučiti jih: strast in hudobija je slepa. Najmanj pa našim nasprotnikom priznavamo pravico povpraševati nas po razlogih našega ravnanja. Če denes vendar ravno našim nasprotnikom in njih očitaniu odgovarjamo, delamo to za to, da ne bodo mislili, da jim nimamo kaj odgovoriti: z molčanjem nočemo in ne smemo potrditi nasprotnega natolcovanja in zasramovanja. Sramoto nasprotnikom v grlo nazaj!

Privilegirani list ljubljanskih nemškutarjev, ali imenujmo jih s kratka — kranjskih Prusov, ne more umeti, zakaj se mi ne moremo navdušiti niti za francosko, še manj pa za prusko zmago; še manj more razumeti naš avstrijski patrijotizem, najmanj pa našo opozicijo proti dosedanjim vladam. Z razumom nekterih ljudi je včasih težavna stvar, zlasti če se še bolj neumne delajo, kakor so v istini! O vseh teh „Tagblattovih“ dvombah smo že govorili in razložili svoje stanje. A dražljivega zabavljivca se ne znebiš z lepo!

Torej govorimo še enkrat! Mi z nobenim vojskujočih se držav ne moremo simpatizirati, ker simpatiziramo z Avstrijo: Toda tega ne umete, kako je mogoče še z Avstrijo simpatizirati! Povekšan Prus ali Francoz je nevaren naši državi, in naši nasprotniki so državo že tako oslabili, da jej njeni prijatelji ne morejo voščiti novih nevarnosti. — Ko bi bili naši nasprotniki le za las toliko liberalni, kakor se delajo, razumeli bi morda sledeči razlog: „Naj zmaga Prus ali Francoz, zmagal bode — tiran, in tiranom ne moremo zmage želeči, ker je vsaka tiranska zmaga — poraz ali pobitje za narode in svobodo.“ Pa tudi tega ne bodo umele hlapčevske duše.

Morebiti nas vendar umó, ako jim povemo, kako so začeli že treznejši Nemci stvar soditi. Gotovo korektno nemšk in ustavoveren dunajski list „Neues Fremdenblatt“ piše v svoji 206. številki 28. julija t. l.: „Nam stopajo, ako tekočo vojsko presojamo, še čisto druge stvari pred oči. Mi vemo, da Nemčija zdaj družega ni, kakor velika vojaška zveza in da bi pruska zmaga že celo iz vse Nemčije napravila veliko — kasarno!“ Vam, gospodje od „Tagblatta“, se morebiti že skominja po novi državi kasarn, ker veste, da v takih kasarnah stanujejo vojaki, ktere je moč rekvirirati, da streljajo po neoboroženih Slovencih; v naših očeh so kasarne — trdnjave proti svobodi in narodom in proč, daleč proč se želimo od Vaših kasarn — tako daleč proč, kakor od Vas, gospodje od „Tagblatta“!

A tega že menda zopet ne umete, kako si more Slovenec še svobode želeči. Res žalostno dovolj za Vašo preteklo in sedanjo moč, toda hrepenenja po svobodi vendar niste mogli še vdusiti v slovenskih srcih. Da Vam, gg. od Tagblatta! to dokažemo, hočemo iti na Vaše nemško stališče, kar bi Vi nam nasproti nikdar ne storili — česar pa zopet ne umete. Vi ste za zedinjeno Nemčijo in torej zmago želite pruskemu orožju. Poslušajte, kaj Vam, gospodje pri Tagblattu! zgoraj omenjeni list piše v ravno tisti številki: „Mi vemo, da dela Prusija od Friderika Velikega

sem na tem, da bi Nemčijo razrušila, in da so za to namenene Prusi prelili več nemške krvi, kakor je nemške krvi teklo v vseh bojih proti Francozom.“ Gospoda slavna! stvar ne diši po zedinjeni Nemčiji, ampak po krvi. Pa kaj Vam je za krv, saj ste se privadili njeni sladki vojnavi in krasni rudeči barvi, ko ste s svojimi rahločutnimi gospémi in gospodičinami turško muzicirali in ponosno marširali okolo ubitega Rodéta. To menda razumete, mi Vas tudi: saj ne bode tekla kri iz Vaših sključenih udov, saj ne bode Vi plačevali vojnih stroškov: Vi prelivete samo črno tinto in še črneji žolč in si mašite žepe. Kaj je Vam za svobodo, kaj za narode, kaj za zedinjeno Nemčijo, kaj sploh za vzvišene ideje! Kaj ne, „saj le petica dá ime sloveče, človek toliko velja, kakor je — plačan!“

Slavna gospoda pri Tagblattu! Vi ste tako prijazni in nam, t. j. „Slov. Narodu“ priznavate, da ne mislite, ka bi mi res računili na zedinjenje z Rusijo in nam naštevate svoje razloge. Prosim Vas, zapišite si št. 166, v kateri ste to javno izrekli, dobro v svoj koledar, kajti kader nam bode zopet izdajstvo in veleizdajne zveze z Rusijo očitali, hočemo s to številko pomagati Vašemu onemoglemu spominu in ko bi jo morali do zadnjega koščka raztleti okolo Vaših dolgih ušes. Za zdaj hočemo še z Vami uljudno govoriti in eno priznanje vrniti z drugim. Mi sicer nismo prepričani, da bi Vi ne mislili na zedinjeno Nemčijo, sicer bi Vi tako silno ne plakali, da nas je vojska l. 1866 vrgla iz Nemčije. Gospoda od neslavnega „Tagbl.“! Ali veste, kaj to plakanja pomeni? Vi si za to vojsko nazaj želite nemški „bund“. Menda poznate pogodbe tega „bunda“ in veste, da bi v tacem slučaju morala Avstrija staviti svoj kontingent k nemški armadi, ki zdaj hiti proti Reni. Gospoda! in ob enem s to željo po starem „bundu“ in njegovih nasledkih prav po otročje sklepate svoje resolucije o popolni neutralnosti naše države. Gospoda! kje je ključ do Vaše logike in doslednosti? Pa Vi morebiti ne umete, kako moremo mi od Vas tirjati logike in doslednosti? Mi tega skoraj sami ne umemo.

Pustimo torej to stvar, in naj Vam bode iz kuetozije priznauo, da ne škilite v Nemčijo. Roka roko vmije. Vi ste nam povedali, zakaj mi ne moremo misliti na Rusijo; naj Vam mi povemo, zakaj bi Vas javno za bedake razglasili, ko bi Vas srečali na poti v Nemčijo. Ko bi Vi kaj tacega skušali, bili bi — uskoki — transfugae! Prus bi Vas sprejel, dokler bi ne dosegl, kar bi hotel. Potem pa bi Vas zadela osoda vseh uskokov: zaničevanje. Berite v latinskih klasičnih poglavje o te baže izvržencih. Pa morebiti tudi latinščine več ne umete. Potem si vzemite en drug izgled; pogledite na hanoveransko in v druge nemške deželice, ktere si je Prus dobil v zadnji vojski. Kdo je tam gospodar, kdo ima visoke in mastne službe? Hanoveranci? Kaj še? Prusi! In kdo ima to pri nas? Vi in Vaši ljudje. Kdo bi jih imel v zedinjeni Nemčiji? Vi in Vaši ljudje? Kaj še? Prusi! Za Vas bi ostalo to, kar zdaj dajete nam in našim ljudem, in to je prokleto malo! Zdaj ste satrapi, potem bi bili hlapci. Duše imate po tem; a razvajeni ste in težko bi Vam stalo. Torej slavna gospoda od Tagblatta! pepel na glavo in lepo prosite, da Vam zopet odpró avstrijski tabor. Sicer pride kesanje neprostovoljno in s kesanjem — kazni. Da ste nam zdravi do prihodnjici!

Kranjske gimnazije pa národna ravnopravnost, vladna pristranost pa nemškutarske namere.

La statistique est aussi la science raisonnée de faits.

(Dalje.)

Po mojem prepričanju je na Kranjskem med 486.000 stanovalci komaj 20.000 Nemcev, namreč: okolo 17.000—18.000 Kočevarjev, (Belopečanov pa Sovrčanov), o kterih še celo slovenožrca Ficker (str. 48) pa Schroer (philos. hist. Cl. 60. Bd. str. 194) pravita, da „znajo že vsi slovenski.“ Še celo nemški ali za prav nemškutarski dopisnik sporočevaje materi „Presi“ in njeni tetki Triesterici o zadnjih volitvah je rekel: „Die 20.000 deutschen Gottscheer.“ V Ljubljani jih štejem več, kakor jih je eden naših poslancev na javnem odru naštel. V našem malem mestu, kjer se drug drugega poznamo kakor piščeta ene kokle, vsakdo lahko pregleda nemške rodovine. Denimo, da jih je okolo 350. Našinci mi bodo očitali, da se mi po glavi meša, da v našem mestu štejem 350 nemških rodovin. Pustimo jih tu nemškutarjem, da ne bodo rekli, da mi znamo Nemce enako žreti, kakor oni slovenske taborce zobljejo. Preučeni statistik Klun bo Nemcem precej na pomoč priskočil ter jim kakor nekdanj v državnem zboru slavnemu Tirolcu Jägru s svojim maiden speech'om (stenog. Ber. 25/10 1867 str. 1147) s filistersko osornostjo in puhlo površnostjo razkladal: statistika šteje na rodovino eno k drugi po 5 glav. Ko bi bilo v Ljubljani 350 nemških rodovin, tako je to toliko kot 5krat 350 ali 1750 glav.

In po deželi: koliko je Nemcev? Klun po svoji stari navadi zadnjih pet let zopet poje tujo pesem. On po nemškutarskih uradnih sporočilih in zagriznenih nemško-avstrijskih — dunajskih pisateljih pravi: „en del stanovalcev nekterih večih krajev.“ Poglejmo s zdra-vimi — nepristranskimi očmi, pa ne skoz namalane sle-pivne naočnike v Novomesto, Krško, Kamnik, Kranj, Tržič, Radoljco, Škofjo Loko, Idrijo, Postojno in Lože! Po vseh teh krajih, „največih“ v deželi, nemških rodovin še na prste ene roko nimaš dosti šteti. Le v Idriji je pri ondešnjem rudniškem uradu par nemških rodovin, ki bi se pa hitro domačinom morale umakniti, ko bi naša vlada po slovenskih krajih skrbela toliko za pripravne šole, kakor skrbi po nemških za Nemce. Gledé na druga mestica je tu ena rodovina, tam pol-druge, na tretjem kraji sta zopet dva neoženjena urad-nika, ki jih je nemška osoda — namreč nemškutarska uradna protekcija zadegala v popolnoma slovensko me-sto (se ve da le začasno).

Očitno pa izrekam, da tacih ljudi, kakor sta kam-niški Perhavec pa radoljski Tavčar in na trume enako pisanih brglezov in srakoperjev — nikoli ne vgnanih kruhaborcev ne štejem k Nemcem. Raje kakor rad bi jih res njim prepustil, kajti taki ljudje še dobro nemški ne znajo, ampak krokajo nek neznan dijalekt s prečud-nim naglasom in starodavno sintakso. Dr. Zarnik ga je blizo „gotiško sprabo“ imenoval, ko je pred leti lepo-zvoneči glas ljubljanskih nemškutarjev in naših starih očakov v „Novicah“ popisoval. Iz vsega tega sledi, da razun Kočevarjev, ki jih je ranjki podravnatelj sta-tističnega urada na Dunaji (Schmitt) „Zuwanderer aus der ersten Zeit der erneuerten Germanisierung Noricums“ imenoval, vseh drugih Nemcev nikakor ni črez 2000 v kranjski deželi. Celó odaljeni Veliko-Prusec Kiepert je v svojej „Völker u. Spr. Karte von „Oesterreich“ v prvi kot v drugej popravljeni izdaji (Berlin 1867 pa

1869) le Kamnik pa škofjo Loko za nemški mestici zaznamoval. Tu sem moral tem bolj poudarjati avstrijsko statistično sleparijo, ker vidim, da so se Černikove številke (Handbüchlein 1861) — in Ficker, Brachelli i. d. so le preoblečeni Černiki — tudi ugnjezdile v naj-novejšo R. Boeckhovo delo: „Der Deutschen Volkszahl und Sprachgebiet.“ Berlin 1870. O Kranjskih govori str. 140. Fickerju-u bi pa posebno priporočil 1. oddelek str. 1—47 (Sprache und Nationalität)!

Vsi stanovalci kranjske dežele se ločijo po narodnosti v 466.000 Slovencev pa okolo 20.000 Nemcev: onih je tedaj skorej 96% (95.9%) teh pa 4.1% vseh stanovalcev. Peščico zahodnih romanov ali Italijanov sem prezrl (celo Ficker jih str. 90 šteje le 400; če se prav mnogo preveč). Sram pa me je tu očitno povedati, da jaz v naši deželi, ki sem jo že po večem prehodil in tudi spise in popise o njej toliko kot katerikoli poznam, še nisem zasledil Fickerjevih „600 Dakoromanov“ ali Valahov. Res „gründliches Wissen“ uradnih avstrijskih Nemcev!

Po narisanih narodnih razmerah se bi pod vsako pravično vlado šole ravnale. V narodnem duhu ustrojene bi v resnici skrbale za razvitek in povzdigo duševnega in gmotnega stanja našega naroda, med katerim so ustanovljene. Naše srednje šole, naše gimnazije, ker te ima sestavek po naslovu razpravljati, so pa vse tri nemške; po taistih načelih in s taistim učnim jezikom uravnane, kakor da bi stale v gorenji Avstriji ali na Salcburškem in bi bile za same trde Nemce ustanovljene. Sledeče kazalo še očitniše kaže vnebopijočo krivico, ki jo vlada Slovincem dela.

Leta	Število Gimnazij		Štev. kranj. prebiv.		1 nemška gimn. na Nemcev	0 slov. na Slovencev
	slov.	nem.	Slovencev	Nemcev		
1851	0	2	408.745	37.626*	18.813	408.745
1863	0	3	443.318	25.600	8.533	443.318
1869	0	3	466.000	20.000	6.666	466.000

*) Število prebivalcev sem za leto 1851 in 1863 po popred rečenih nemških pisateljih brez poprav uvrstil.

Kako se je priča teh nerazdrljivih števil naš namestnik, vedno se smebljajoči Konrad drznil na uličnih oglih v velikih pozivih izreči: „Kranjci, vaš jezik je v šole in v urade vpeljan!“ Ali vam, častiti namestnik! med kranjskimi stanovalci le onih 20.000 Nemcev nekaj — vse velja, drugi (in nas je nad 466.000) smo v vaših očeh blizo same muhe, na katere Vi s svojim nemškutarskim krdelom prežite, kakor da bi jih hoteli h krati s lopotcem pobiti. Prav je imel hrabi radoljski g. Mihe-lač, da je zadnjič gospoda namestnika očitno v slov. listih poprašal: ali bi 466.000 Slovincov imelo imeti njegove besede za resnico ali za grdo laž!

Koliko pritožeb, zasebnih in očitnih, pismenih in ustnih zoper veliko krivico! Kaj je ponemčevalna vlada za nas storila, od kar jej je dr. Toman 24. prosenca t. l. v državnem zboru (11. seja V. ses. str. 185) očitno tožil: „Slovenci nimajo ne ene srednje šole s slovenskim učnim jezikom.“ Prav nič ni storila. Pa kako si bi-li nadejali od onih razupitih liberalcev, bližnjih zlahtnikov naših nemškutarskih liberaluhov, narodne ravnopravnosti, ker je na njihovem čelu stal njih glavni dr. Giskra, najsrditiji sovražnik vsega slovanstva? To je tisti Giskra, ki je lani na državne stroške v Trst šel, da bi bil kot nevedni sredozemeljski krt videl, kako bodo veliko oklopnico Liso (če se ne motim) z legnarjev v morje spustili. V Ljubljani mende je dr. Bleiweis-u rekel: „Če hočete imeti slovenske uradnike, zdravnike, če hočete imeti ljudi, ki bodo slovenski govoriti znali, si jih sami ustvarite, sami si jih izučite.“ Ali je to državnikova treznost ali velikonemška pijanost!

Z ozirom na zemljo, ki jo imajo kranjski Slovenci in Nemci v vlasti, se kaže enako velika krivica za Slovence. Kranjska meri 181□ milj in pol. Koliko je nemškega sveta? To se dá le za Kočevanje vsaj nekoliko natanko določiti. Mala peščica ljubljanskih Nemcev in onih posameznikov semtertje po deželi raztresenih tu ne šteje. Pri enakih razmerah bi jih vsaki statistik in povsodi preziral. Po Fickerju obsega kočevska zemlja 16□m. Neki drugi jo meri na 14□m in tretji jej prilastuje le 11□milj. Kdo ima pravo? Slavofag in jezikoslovec K. J. Schroer (Akademie h. ph.

Cl. 60 Bd. 165—287, pa tudi separat: Ein Ausflug nach G.) nima nikake veljave. Schroerov spisek prebiraje me je jako veselilo, da je tudi on (str. 168) spoznal plem. R. pa dr. Kljuna, o katerih pravi, da jako rada prepisujete stare knjige, imenovati jih pa nikoli nočeta! Lepa učenost, še lepša lastnost!

Če prebivalce (486.000) kranjske dežele razdelimo na površje, tako pride razmerno t. j. na štirjaško miljo 2.685 ljudi. Denimo s Černikom za Kočevanje preveliko število 22.898 duš. Poomenjeni razmeri pride na te — 8¼□m (zame vsaj je gotovo, da ni toliko Kočevanje.) Schroer jih je po duh. šematizmu štel, pa jako napačno in pristransko. Tudi jaz se za ta spisek še enkrat obrnem do dveh duhovnikov. Eden je rojen Kočevar, drugi stari moj prijatelj, ki je skorej 6 let na Kočevskem služboval. Obširna njuna sporočila sta me popolnoma prepričala, da naši nemški pisatelji o številu Kočevanje enako napačno pišejo kakor o drugih narodnih razmerah. Vse je pretirano. Ni vsak nemški Kočevar, ki po oni pokrajini stanuje. Nektera sela so jako zelo namešana. Gledé na vse to sem jih spredej stavlil le okoli 17—18.000; na te pride po taisti razmeri le 6.7□m. ali 3.6% vse Kranjske zemlje. Pozabiti tu ne smemo na eni strani, da je Kočevska zemlja pusta kot notranjska, od druge pa da sredi nje stoji mesto Kočevje in zlasti to, se ne sme prezreti, da je v tako zvani Kočevski vojvodini tudi precej Slovincov naseljenih. Gledé na vse to, dajmo Nemcem 11¼□m. Potem živé Slovinci na 170□m t. j. 93¼% vse dežele. Nemci pa na 11¼□m ali 6.5% vsega kranjskega sveta. Razdelimo gimnazije med te razmerr za leto 1869.

Nobena slovenska na 170□m slovensk. sveta
tri nemške na 11□m nemškega „
nobena slovenska na 170□m slovensk. „
1 nemška na 3¼ (3.6)□m nemšk. „

Te številne razmere se same jako jasno tolmačijo.

Vsakdo ve, da šole tudi dokaj denarjev stanejo. Ti denarji ne padajo iz kakih nemških ali nemškutarskih nebes, tudi jih ne kujejo ali ne tiskajo iz tagblatovskih čenčarij o nemškem kapitalu, ampak jemljó se od občno nabranih davkov. Te davke plačujejo vsi kranjski stanovalci, ne samo Nemci ali nemškutarji. Jako zanimivo bi bilo, natanko pregledati koliko denarjev pride v davkarske blagajnice od onih 11¼□m, katerih so Nemci naseljeni, koliko pa od onih Slovincem prištetih 170□ milj. Razvidno bi bilo, kako ostudno je ono nesramno nemčonsko bahanje, kako prazen in lažnjiv je oni neprestani krik in vik: „na naši liberalni nemški strani je poleg inteligencije tudi kapital doma,“ češ, vi Slovinci ste tako sami berači, ki se le z mrvami od naših bogatih miz padajočih hranite. Res da bi lahko vse davke naše dežele razmerno razdelil po številu Nemcev in Slovincov pa po obsegu spredej omenjenega nemškega in slovenskega sveta. Pa oziraje se na kočevski svet in na druge razmere, po katerih vlada davke pobira, bila bi ona razdelitev le idejalna. Za ta spis pa okoli mnogih davkarskih uradov nisem hotel iskati drobnega posebnega gradiva, ker xy oče ostati xy. Tudi je bil ob času nabiranja g. finančni svetovalec žl. P. na Notranjskem; ne da bi bil šel nalašč davkarije pregledovat, ampak potoval je na državne stroške, da bi lože svoje podložne in druge prijatelje za volitev liberalnih kandidatov pridobil! Pisma dosti ne zdajo!

Na vsaki način Slovinci več davkov plačujejo, kot bi jim rečeni račun odkazal. Vlada dobi od pre-mnogih nemških kokodajev le malo malo jajec. Med Slovinci že sedaj zadnji kmetič ve, da se nemške šole, nemške gimnazije za peščico Nemcev skorej le z našimi slovenskimi žulji, le s slovenskimi denarji združujejo. Iz slovenskih rok pridejo vsi oni davkarski denarji, ki jih vlada na Kranjskem nabere, in vendar Slovinci nimajo ne ene slovenske srednje šole, ne ene slovenske gimnazije! Res prevzvišena je avstrijska ustava, ki so jo nemški liberalci skovali! Neprenehoma poudarja lepo načelo: enake pravice, enaka bremena. Naša deželna vlada s svojim nemškim krdelom se pa po ustavi le takrat ravna, kedar njej streže ali pa vsaj Nemcem in nemškutarjem po volji govori. Brez premislika pa jo prelomi ali vsaj ne izvršuje, kedar bi ona tudi drugim

nenemškim narodom — nam Slovincem na dobro govorila. Pravica, kje si?

Znabiti mi bo kak zagriznjen Nemec, ali kak nemškutarski uradnik ugovarjal: Saj Slovinci ne pošiljate mladine v srednje šole. Kak nevedni čitatelj Tagblatt, Tagesposte, Presse, Triesterice in drugih časnikov enake vrste bi res znal rečenim besedam verovati. Držal bo nas Slovence za poldivjake in mislil, da so one razupite besede nemških bahačev: „Die Deutschen vertreten die ganze Intelligenz des Landes“ gola resnica. In koliko je v naši Ljubljani — v zaspanem slovenskem središču tacihi publoglavihi Nemcev, ki prisežejo na slednjo besedo rečenih listov! Zunaj naše dežele pa avstrijski kot neavstrijski Nemci kljub povzdigovanim „geographischer in ethnographischer Kenntnisse“ premalo poznajo narodne razmere naše dežele, duševni razvitek slovenskega naroda, da bi one uradne in pol-uradne lažnjive preroke očitno zavrnili. (Dalje prih.)

Slovensko podporno društvo.

(Ortež društvenih pravil. Konec.)

§. 11. Glavni zbor, katerega vsako leto v začetku ali proti koncu velikih počitnic skliče društveno vodstvo, voli z absolutno večino na tri leta 24 odbornikov, izmed katerih jih mora 8 v Mariboru, 3 v Gradcu in 3 v Beči bivati.

Odborniki volijo izmed sebe z absolutno večino predsednika, podpredsednika in denarničarja na eno leto. Ti so društveno vodstvo, katero oskrbljuje neposredno upravljanje društva glede sprejemanja, vknjiževanja in izplačevanja denarnih prineskov, sporoča o računih in nje predlaga glavnemu zboru.

Društvena sporočila podpisuje predsednik ali podpredsednik in še en drug član vodstva.

Deležniki na vseučiliščih v Gradcu in Beči volijo izmed se za vsako omenjenih mest 3 odbornike.

§. 12. O porabi denarja za podpore sklepa centralni odbor, potem ko je zaslišal mnenje pododborov tistih mest, kjer se podpora iskajoči visokošolci učé.

§. 13. Upravljanje bode posebni opravični red določil.

§. 14. Vodstvo društva in ves odbor ne dobiva nikakega plačila.

§. 15. Odbor se vsako leto najmanj dvakrat snide. Da se more sklepati, je potrebna pričujočnost najmanj šest odbornikov.

§. 16. Odborove seje se odbornikom pismeno naznanjajo, vsakoletni glavni zbor z dnevnim redom se naznani po najbolj razširjenih slovenskih časnikih. Glavni zbor odloči mesto prihodnjega glavnega zbora.

§. 17. Razun rednega glavnega zbora mora vodstvo društva izvanreden glavni zbor sklicati, ako tretjina udov to pismeno tirja, ali večina odbora sklène.

§. 18. Razpore med udi gledé društvenih zadev razsoja društveno vodstvo in ako je potrebno, glavni zbor. Privatnopravnih tirjanj se to določilo ne tiče.

§. 19. Premembe pravil more samo glavni zbor, ako je najmanj polovica udov, ki imajo pravico glasovanja pričujočih, z absolutno večino skleniti.

§. 20. Konec društva more samo glavni shod, ako je najmanj polovica udov, ki imajo pravico glasovanja pričujoča, in to z ⅔ glasov vseh pričujočih skleniti. Še le, ako v pravilno razpisani glavni zbor polovica udov, ki imajo pravico glasovanja ne bi prišla, sme drugi shod z ⅔ glasov pričujočih konec društva skleniti.

Za ta slučaj večina tudi odloči, kaj se ima z društvenim premoženjem zgoditi, samo da se sme to le za kak slovenskemu narodu koristen humanitaran namen odločiti.

Pravda

ljublanskega mestnega zastopstva proti deželnemu odboru kranjskemu pri državnem sodišči.

(Konec.)

Naj bi pa kdo — pravi tožba mestnega zbora ljubljanskega — tudi mislil o uradnih naredbah izdanih

gledé kranjskega bolnišča, kar mu drago, to se pač tožnikom zdi gotovo, da je bolnišče od 1. febr. 1862 doželen zavod. Zarad tega bi imel deželni odbor od tega časa sem plačevati stroške za prehranjevanje, in bi se ne mogla Ljubljana izključevati od onih dobrot, ktere so odprte vsem drugim deželanom. Na Koroškem, oziroma v Celovcu so bile enake razmere, a so se odpravile že leta 1862.

Drugače na Kranjskem, dasiravno se je že aprila meseca 1862 mestni zastop obrnil do deželnega odbora. Še le leta 1865 se je mestu reklo, naj se obrne do deželnega zbora. V sesiji deželnega zbora 1865—1866 je mesto to storilo, ali deželni zbor, v katerem je stvar februarja 1866 prišla na vrsto, zopet ni ničesa storil. Decembra 1866 t. j. v prihodnji sesiji, se je o tej stvari zopet govorilo; finančni in deželni odbor je sicer spoznal, da so mestne tirjatve opravičene, a deželni zbor je dotične nasvete zavrgel. Leta 1869 je mesto še enkrat z lepo prosilo pri deželnem zboru, a tudi zdaj zastonj. Torej je mestu ostala le še pritožba do državnega sodišča.

Tožba se je bila 30. jan. 1870 izročila kranjskemu deželnemu odboru, naj bi on povedal svoje mnenje. Vsled njegovega odgovora se je vprašalo tudi ministerstvo notranjih zadev, ali se hoče v pravdo vtikati ali ne, ker so se v pravdo vpletle tudi naredbe c. k. namestnije. Ministerstvo je izreklo, da mu stvar nič mar, ker je vse svoje pravice izročilo deželnemu odboru.

Deželni odbor je na tožbo odgovarjal, da se drži načela, ka je vlada ustanovila razmerja gledé bolnišča in da se morajo naredbe c. k. namestnije spoštovati kakor postave, ako nočemo v nevarnost spravljati pravnih razmer v državi. Deželni odbor poudarja, da faktično deželno bolnišče služi ljubljanskemu mestu kot mestno bolnišče in da ljubljanska srenja iz bolnišča uživa mnogo dobrot, kterih druge tudi plačujoče srenje ne uživajo, in da morajo mnoge izmed slednjih plačevati doneske za deželno bolnišče, poleg tega pa vzdržavati še svoja lokalna bolnišča.

Ko sta bila oba zastopnika tožbo in obrambo v obširnih razpeljavah razvila, naznani predsednik, da pri množini obravnavnega materijala ni mogoče razsodbe takoj izrekat, in obljubi, da se bode sodba publicirala še le v sredo.

To se je tudi zgodilo. Sodba se ne glasi mestnemu zastopu ljubljanskemu na korist, kajti državno sodišče je njegovo pritožbo zavrglo. In tako je rešena zadeva, ki menda družega ni bila, kakor demonstracija nemškutarskega zastopa proti narodnemu deželnemu odboru. Takih demonstracij s takim izidom našim nasprotnikom želimo še več!

Dopisi.

Iz Gorenškega 28. jul. [Izv. dop.] V št. 163. ljubljanskega lažitrompetarja omiva nekdo Wurzbacha in Thurna, ktera je „Narod“ in za njim tudi „Triglav“ izvrstno opisal, ter se huduje nad omenjenima listoma, da se predrzneta take gospode v tacera „tonu“ obdelavati.

Ni da bi tukaj opravičeval dopise v zgorej navedenih listih, kajti tega mi ni potreba, najmanj pa bedastim dopisunom nasproti, kakor je ravno Taglatov dopisun. Še manj pa je to potreba tacemu listu nasproti, ki se redi od samih škandalov in laži, ktere hudovoljno ali s zanikrne slepote podaja svojim bralcem iz edino tega namena, da grdi narod in njegove voditelje. Moram pa reči, da je resnica kar je dopisnik pisal v 77. št. „Slov. Naroda“ in res ne morem zapostiti, kako more kdo tako sleparsko trditi: gola laž je to; zraven pa nič nasprotnega dokazati ne more.

Da je Wurzbach bil skrivni kandidat, to je gotovo — in od tega so vedeli celo dopisi v dunajskih listih govoriti — torej basta! Še bolj bedasta je pa trditev, da dr. Škarija ni kandidiral; ljubljanski odbor nemškutarjev, renegatov in birokratov, tako imenovani centralwahlkomite, ga gotovo brez njegove vesti ni postavil za kandidata, in da bi bil rad volitev prevzel —

trdi sam dopisun. Kar dalje govori dopisun o Pintarjevih volilcih, je vendar preveč smešno, da bi mu odgovarjal, ker vemo, da ko bi bili ti volilci volili kacega vladnega mameluka ali celo kacega birača, bi jim bil ravno tako slavo pel, kakor jo poje dvema volilcema, ki sta volila Gustava Thurna, dasiravno toliko razumeta pomen volitev, kakor zajec na boben. Dalje trdi dopisun, da se je grof Thurn posluževal najbolj poštenih sredstev; moram reči, da smo hvaležni dopisunu za ta izjav — vsaj zdaj vemo, kake nazore imajo o poštenih agitacijah radoljški nemčurji. Le toliko povemo, da se je opravljal, grdilo in podkupovalo in vse to se nam čisto nič ne zdi novo, kajti dobro se še spominjamo, koliko je plačal leta 1867. grof Thurn volilcem, ki so po njegovem povelji volili — dobro se še spominjamo, kako je ta „poštene“ grof fabriciral javno mnenje radoljškiga mesta v slaboslavnem protestu od 7. novembra 1868, in kar je letos zopet počenjal, je že povedal ravno dopisnik v št. 77. letošnjega Naroda. Radi verjamemo, da nobenemu volilcu, ki je Gavstra volil — ni žal, da je šel v Tržič — saj vemo, da so pili in jedli zastonj in povrh še dobili dobro plačilo, kar pa zadeva upanje, da bo on nas v deželnem zboru zastopal, pa prepuščamo stvar prihodnosti, mi vsaj ne pričakujemo nič od njega.

Konečno še nekaj; kedar se bo zljubilo kacemu dopisunu govoriti zopet o naših volitvah, naj ne sumniči — ampak naj pové naravnost, ako kaj more dokazati. Prav hinavsko žveka nekaj o klerikalnih agitacijah — dobro, ako kaj nepoštenega ve, naj pove — dokler tega ne more, je lažnjiv obrekovalec.

Naroden volilec.

Iz Zagreba, 27. julija. [Izv. dop.] Naš sabor je le vendar enkrat en pameten sklep naredil! Kaj vendar? — Odgodil se je. Le škoda, da si je še v svojih zadnjih sejah kakor nalašč prizadeval, svojo nevkretnost, hotel sem reči svojo nevednost v jurističnih in ustavnih zadevah prav demonstrativno pokazati. Odobril je namreč postavno osnovo za obrambo ustave, ki jo je bil izdelal in predložil majstor Žuvić. Če bo ta postava, ki je pravi unikum, najvišjo potrjenje zadobila, česar pa ne moremo misliti, da bo; — potem bo mogla sodnija vsakega pod kriminalno preiskavo deti, ki bi se podstopil n. pr. kot kandidat za narodno zastopništvo svojim volilcem govoriti, da bo delal za revizijo z Magjari sklopljene unije, ali za to, da se uredba deželne uprave v tej ali onej stroki poboljša in predružači. Da! celo na smrt bo mogla sodnija temelji te postave takega predrzneža obsoditi. Mladi naši doktorji so „majstorja“ zavolj te postavne osnove v „Zatočniku“ hudo prijeli. Pa kaj to pomaga, „majstor“ ima tako dlako, da se ga ne prime kar si boji. — Razen te drakonske „majstrojade“ je naš sabor v enej svojih zadnjih sej tudi gledé Reke se hudo narodnjakom zameril. Odobril je namreč sedanji provizorij, vsled kterega Reka ni izrecno ne Magjarska, ne izrecno Hrvaška, pa tudi ne izrecno sama svoja (separatus corpus coronae hungaricae). To stanje ni v korist ne Magjarom ne Hrvatom, pač pa lahonstvu na naše strani Adrije. Predno so se narodni zastopniki na svoja domovja razšli, naredili so tukajšni narodnjaki zastopnikom Brozu in Brliču sijajno ovacijo v priznanje njihov prizadevanj za narodno stvar.

Ponedeljek 25. t. m. peljal se je Štrosmajer na svojo potovanji iz Rima v Djakovo memo Zagreba. Rrački in Mrazović pričakala sta ga že na Zidanem mostu. Na Zagrebškem kolodvoru zbralo se je toliko ljudstva, da še nikdar toliko, dokler Zagrebški kolodvor obstoji. Zagrebško občinstvo je s tem pokazalo, kako Štrosmajerja ljubi, kako ga štuje, in kako visoko ceni. Gjirkovečkoga debela glava hotela je ljudstvu vstop v notranje kolodvorne zagraje braniti, pritisek na ograje je pa bil tolik, da se je bilo bati, ka se ograje ne bi polomile. To videvši, zapovedal je kolodvorni načelnik Vošnjak, brat dra. Jože Vošnjaka, da se imajo vsa zagrajna vrata odpreti, Gjirkovečkemu je pa rekel, da med zagrajami on nima nič zapovedovati, kajti za to kar se med zagrajami godi, je samo on kot kolodvorni načelnik odgovoren. Ljudstvo se je vsulo v notranje kolodvorne prostorije. Gjirkovečki je

pa z dolgim nosom odšel. Kako je bil Štrosmajer navdušeno sprejet, kaj bi to opisoval, to se samo po sebi razume. Zagrebške gospe poklonile so mu kitico cvetja, in deputacije mest: Zagreba, Karlovca in Siska, kakor tudi duhovenstva so ga pozdravile. Ker vlak cele pol ure stoji, stopil je Štrosmajer iz vagona, pa takoj je bil na viške vzdignen in pod navdušenimi živio-klici okolo nošen. Govorilo se je popreje po mestu, da ga bodo Starčevićjanci izpsikali, na kolodvoru pa ni bilo ne ene Starčevićjanske pare videti. Njih sreča!

Kakor drugod, zanima se tudi naše občinstvo za francosko-prusko vojno v tem momentu bolj skor kakor za domače zadeve. Ne samo narodnjaki, ampak tudi Magjaroni in sploh vse naše politične stranke stojé s svojimi simpatijami v francoskem taboru. Narodnjaki pa še posebno pazno gledajo na „strijca“, kaj bo on! Narodnjakom ni po volji „strijeva“ neutralnost, pa tudi ne verujejo v njo. „Strijec“ že dolgo obeta, zdaj je hora, da enkrat resnico naredi, in svojo mogočno roko turškim kristijanom poda. Če bo Rena krvava, je naravni nasledek, da bo tudi Donava. Zgodovina nas uči, da je zmerom tako bilo. Magjari in njih adoptivsinovi Magjaroni se strašno boje — „strijca!“ Misel o jugoslovanske skupini (troedina kraljevina, Slovenija z Istro, in če mogoče tudi turško Hrvaško) se je tukaj vsled francosko-pruske vojske, ki bo Evropin zemljevid kako tako premenila, zopet mozgati začela. Hrvati in Slovenci pazijmo, da v denšnjem rivanji narodov svojo politično individualnost rešimo, drugače nas bodo na konjske repove raztrgali!

Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti bo v kratkem enkrat na mesto umrlih akademikov Brčića, Pačija, Purkinjea in Schleicherja nove članove izbirala. Kurelac, kakor mi je sam pravil, predložil je v filologično-historičnem oddelu tri Slovence (da ne bom nobenega žalil, tudi ne bom nobenega imenoval) pa ni ž njimi prodril, in brž ko ne bo tudi v plenarnej akademije sednici ž njimi padel. Očitalo se je nam Slovencem, da se preveč svoje Matice in svojega društva sv. Mohora držimo, in nekako ne moramo preveč za jugoslov. akademijo v Zagrebu. To je res, pa naj Zagrebški akademiki pomisle, da je vsakemu srajca venlar le bliže nego suknja. Sicer pa mi Slovenci ravno od akademije pričakujemo, da naj ona prva nekaj za nas stori, ter nas tako k sebi privabi. Sicer je pa naša akademija zelo v nevarnosti, da prej ko slej svoj naslov „jugoslovanska“ po svojej lastnej krivnji zapravi. Morebiti najdem še drugi pot priložnost, kaj več o zadevah naše akademije povedati. —

Dr. Mikanec, profesor na naše pravoslavne akademiji je iz službe odpuščen. Nulla dies itd.

Politični razgled.

Graf Beust je bil pri začetku sedanje vojske razposlal eno svojih not, v kateri je zopet enkrat prav lepo zdihnil po miru sploh in za Avstrijo posebej. Kakor je videti Beustove molitve ne predirajo oblakov. Angležki in berlinski listi so razkrili tajne namene francoskega samovladarja, ktere kažejo, kako se dajo naši avstrijski diplomati za nos voditi, in iz kterih bi Beustovim molitvam kljub utegnili se razviti evropska vojska. Že pred vojsko leta 1866 je bil francoski zastopnik ponudil Pruski zvezo in jej obljubil, da hoče Avstriji vojsko napovedati, jo s 300.000 moži napasti, ako hoče Prusija dovoliti, da si Francoz na levi strani Rene prilasti nektare dežele posebno Luksemburg in Belgijo. Zdaj je Pruska, ki francoskih ponudeb ni hotela sprejeti, vse razglasila in spravila Francoza ob vse zaupanje. Posebno je Angleška razdražena zavoljo Belgije, ktere noče nikdar spustiti v francoske roke. 27. t. m. so se na londonski borsibali, da bode Angleška zarad teh razjasnil zapustila svojo neutralnost. Tako sega gibanje, ki zdaj gre po Evropi, v širje in širje kroge. Angleška morde ne ostane dolgo več neudeležena. Italija že skoraj ni. Po sporočilih iz Florence se vsa armada postavlja v vojni stan, brodovje se oborožuje: če Italija ni že nehala biti neutralna, gotovo ne ostane dolgo več. Razne

vesti o neki francosko-italijanski zvezi se beró po časnikih, italijanski državniki potujejo v Pariz, Dunaj, Berlin. Odškodnina, katero Francoska ponuja Italiji, je Rim — visoka in vabljiva cena! Francoska „Liberte“ obeta uraden oklic, v katerem se bode izreklo, da je nehala konvencija zaradi Rima, in da zapusti francoska posada večno mesto. Papež svojo vojsko pridno vadi. Govori se na dalje o neki francosko-italijansko-avstrijski zvezi, slovanska Rusija se oborožuje in na vshodu je vse v neredu. Vse to kaže, da stojimo pred evropsko vojsko, v katero se utegne vtikati celo Amerika.

Andraš je v ogerski zbornici rekel, da Avstriji ni naloga, kaj tacega storiti, da bi vznemirila katero zunajno vlast, da je pa tudi njena dolžnost skrbeti za svojo varnost, ktera ne sme biti odvisna od dobrohotnosti ktere zunajne vlade. Avstrija ne želi zopet v Nemčijo nazaj, taka želja bi bila ne le neprodna, ampak celo škodljiva. Ali Ogerska ostane neutralna, tega ne more noben človek v Evropi prorokovati; za zdaj pa da je pač dobra volja ostati v neutralnosti.

Z bojišča je tudi zdaj še malo poročati. Razen majhnih bojov med prvimi stražami se ni prigodilo posebno imenitnega. O teh se je do zdaj sledeče zvedelo iz pruskih virov: 26. t. m. so se na mostu pri Rheinu topli pruski ulani, pijonirji in bavarski lovci s francoskimi pešci. Francozi so bili nazaj vrženi in so zgubili enega moža, ki je mrtev ostal, Prusi imajo dva ranjena. — Wirtenberški vodja generalnega štaba Zepelin je bil šel s 3 častniki in 4 dragonarji na opazovanje hagenavske okolice. Ko je bila ta ekspedicija svoj namen dosegla, napadli so jo francoski husarji in so jo razkropili. Samo Zeppelin se je vrnil nazaj.

Iz Berolina se telegrafira: 27. t. m. zjutraj so tri francoske kompanije z 80 konjiki napredovale od Forbacha proti Völklingen-u, so napadle oddelek 69. peškega polka; a Prusi so sovražnika zavrtili. Francozi so zgubili enega častnika, en Prus je ranjen. Sicer se ves dan ob meji ni nič novega dogodilo.

„N. D. Ztg.“ obeta, da bode Prusija še mnogo umazanega prila obglasila glede francoskega poželenja po francoski Švici in Pijemonta.

Iz Kopenhagna se naznanja, da so 28. t. m. pri Skagen-u videli 7 francoskih oklepni fregat in dva parobroda.

Francoski cesar, cesarski princ in princ Napoleon so 27. t. m. odpotovali k armadi.

Pruska poročila trdijo, da Francozi ne spoštujejo luxemburške neutralnosti. 20. t. m. je bilo baj 100 Francozov prišlo v luxemburško vas Schlengen, kjer so prepevali francosko vojno pesem.

O ruskih vojnih pripravah se piše od poljske granice: Ruska vlada se sicer ne bode vtikala v francosko-prusko vojsko; ker pa se slučaj ne da preračunati naprej, treba je rusko armado za vojsko prirediti. Vsled tega se bode 200.000 mož zbralo v poljskem kraljestvu, kjer se kot opazovalne čete razpostavi ob pruski in avstrijski meji. Car je skoz in skoz prijatelj Prusom. Ko bi se Avstrija zvezala s Francozom, napovedala bi jej Rusija vojsko in bi nemudoma marširala v Galicijo. Tudi je mogoče, da bi Poljaki ustali, ako bi Francija zmagovala. Tako ustajo bi bilo treba hitro zagasiti in s pruskim dovoljenjem bi Rusi marširali tudi v poznansko provincijo.

Iz Kiela se naznanja, da se je v vzhodnem nemškem morji pokazalo rusko oklepno vojno brodovje; pravijo, da je prišlo opazovat.

Razne stvari.

* (Eno vprašanje brez zamere.) Ni tega tako dolgo, ko so hoteli usmiljeni Avstrijani nabirati za uboge Likance, ki so zaradi elementarnih nesreč lakote umirali! Kakor znano so Likanci — Avstrijanci! Avstrijska vlada je nabiranje strogo prepovedala. Zdaj se na vse preteganje pobira za Pruse, ki so se sami strmoglavili v nepotrebno vojsko.

Avstrijska vlada zdaj ne prepove nabiranja milodarov za narod, ki nas je leta 1866 tolovajsko napadel in osramotil pred vsem svetom. Kako se to veže? Ali tako postopanje vzbuja ljubezen do države ali poželenje po odpadu? Kje je tista velika državna ideja, ktera vodi našo privilegirano politiko? Res odkritosrčno rečeno, na ta vprašanje bi želeli odgovora, ker se nam to nasprotje zdi toliko, da si ga ne vemo tolmačiti, če nam ga ne raztolmačijo — interpretes autentic! Prosimo!

* (Drobiž). Naše občinstvo opominjamo na razglas c. k. finančnega ministerstva ddo. 21. aprila, vsled kterega se bodo papirnate desetice in pa šestice z letnico 1848 in 1849 sprejemale pri vseh javnih in davkarskih kasah do konca julija 1870, in pri c. k. deželni kasah do konca avgusta 1870 kot plačilo in v zameno.

* (Vedni spekulant dr. Schindler) je hotel svoj notarijat tudi še prodati. C. k. pravosodnje ministerstvo pak mu je to prepovedalo, in nikdar nenasitenemu decembristu ne ostaja drugo, kakor ali še ostati notar, ali pa odpovedati se mu brez plačila. Tako daleč je z ljudmi te baže, da bi kakor s starimi cunjami že beretali z uradi, ki si smejo predstavljati pridevek: c. k.!!

* (Čudež). V tiskarnici mariborskega nemškega lista je bil zadnje dni zopet videti rokopis vrednika tega lista. Tirolski pevci in pekinje in neka dunajska pekinja klafarskih pesni je bila tega učitelja mariborske gimnazijske mladeži zopet toliko navdušila, da jim je lastnoročno napisal navdušljivo recenzijo. Ali je referenta bolj vabilo klafarsko petje in ravno taka mimika, ali svobodni vstop k produkcijam, ali oboje, to je stvar, o kateri bode le referent sam vedel. Njegova adresa se bode zvedela iz gimnazijskega programa.

* (Uravno). Minister pravosodja je sodnijskega pristava g. Ernsta Mühleisen-a na njegovo prošnjo

prestavil iz Senožec v Postojno in je pedolil drugo pristavniško mesto v Postojni dosedanemu avskultantu g. Adalbertu Gertscherju, nekdanj Vojtehu Grčarju.

Poslano.

Volilcem, ki so me dne 21. julija za svojega poslanca izvolili, si štejem v prvo dolžnost se zahvaliti za skazano mi zaupanje, zagotavlja jim, da bodem vsigdar in pri vsaki priložnosti se po moji moči trudil in delal za njih blagor. Zato prosim in želim, da bi mi o vsaki priliki svoje želje in potrebe naznanili, da se bodem po njih ravnati zamogel.

Solkan, dne 25. julija 1870.

Matija Doljak.

Poslano.

Kar je „Slov. Narod“ o streljanji v mojo hišo po noči med 14. in 15. julijem oznanil, je resnica od besede do besede. Streljalo se je res s samokresom, ne pa s votlim ključem, kakor bi nekteri radi. Strelec, ki je bil s tovariši vred zato že kaznovan, je v preiskavi to tudi sam obstal.

To Mariboržanki v potreben poduk. *)

V Slov. Bistrici, 27. julija 1870.

Lovro Stepišnik.

*) Le gospodarju Štepišniku na ljubo smo sprejeli te vrstice v naš list. Navadno za liste kakor je mariborski nemški nimamo niti prostora niti besede. To naj si g. Wagner v Slov. Bistrici dobro zapomni, da v prihodnje ne bode smešil samega sebe, če podpisovaje svoje neznan in nepomenljivo ime mogočno tirja, naj bi se njemu nasproti kdo razkril.

Vredn.

Dunajska bors 29. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	51 fl. — kr.
Srebro	181 „ 50 „
Napol	10 „ 80 „

Cenejše kakor pravo zlato,

pa lepše in elegantnejše je od prof. Rheina iznajdeni zlahtni metal

Rheinovo zlato,

ktero se edino in samo izdeluje v fabrikah

TRAUGOTT FEITEL-NA

Iz tega novega metala, Rheinovo zlato imenovanega, izdelani kinč nepotreben dela pravi kinč, ker ta novi fabrikat gledé barve in oblike nič ne zaostaja za pravim, pri tem pa velja le $\frac{1}{4}$ del, kar se pri pravem kinči računi samo za njegovo izdelovanje. Še strokovnjake naš kinč lahko moti, tako natanko je ponarejen.

Koravdast kinč, od pravega ne razločljiv, zapestnik in uhani f. 1.50, ovratni kinč f. 1.20, večja rešta koravd f. 3, velik zapastnik z uhani f. 2.50.

Granatov kinč: 1 zapestnik 50 kr., večji 80 kr., uhani 50 kr., večji 80 kr.

Cela garnitura iz Rheinovega zlata, zapestnik, uhani z granatovim ali koravdastim kinčem, ali brez tega za basensko ceno 40 kr.

Najnovejši kinči!

Moderno, lepo, cenó, kakor pravo zlato, nikdar ne otemni, motljivo ponarejeno kamenje, krasna emaila!

Zapestniki, fino po kr.: 40, 60, 80, f. 1.

Uhani, fino po kr.: 50, 80, f. 1.

najfineji po f.: 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, zapestniki in uhani 80 kr., f.: 1.20, 1.60,

najfini, f.: 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Narokvica, fino po kr.: 50, 80, f. 1; najfineji po f.: 1.50,

2, 2, 3.50.

Ogrljaj, najfineji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medalijoni, fini po kr. 20, 40, 60; najfineji po kr. 80,

f. 1, 1.50.

Glavniki z Rheinovim zlatom oplatičeni, kr. 80, f. 1, 1.50,

2, 3.

Prstani s ponarejenim zlahtnim kamenjem, kr. 30, 40, 50,

60, 80, f. 1.

Urne verige, krasne, za gospode kratke, kr. 50, 80, f. 1,

1.50, 2.

Urne vrige, take, za gospé, f. 1.90,

„ „ dolge, venecjskega lica, f. 1.40, 1.80, 2.

Naprane igle za gospode, kr. 20, 40, 60, 80.

Predražene gumbé, kr. 10, 15, 20, 30.

Zapestniške gumbé, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Zavratniške gumbé, kr. 5, 10.

Cele garniture gumb, jako fino, elegantno, kr. 50, 80, f. 1.

Malosti za k uri, krasno sestavljeno, kr. 68, 80, f. 1.

Riegerjevi prstani, pravo srebro, emailirano in dobro pozlačeno z udolbljenim napisom: „Nedejme se!“ potem „Sokolski“ prstani, ravno tako z vpisom: „Na zdar!“ samo f. 1.

13 lot. punc. srebrna urna veriga, v ognji pozlačena, kratka,

3 f. 50 kr., 4 f., dolga f. 6, 7.

13 lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni, punsirani,

f. 2.50, 3.

Vedno dušec kinč, iz indijskega zelišča, ki vedno ohrani svoj naravni kinč in je vsakako neprecenljiv in obče priljubljen. Ako dama ž njim stopi v sobo, napolni jo vso z vonjavo.

Zapestnik 50 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Uhani: 80 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Ogrljaj, kr. 60, 80 do f. 1, 1.50, 2, 2.50.

Narokvica, kr. 40, 60, 80 do f. 1, 1.50.

Tudi malo premožen človek lahko jé s srebernine! Najlepše, najprikladnejše darilo in vse garantiramo.

Noži in vilice iz kineškega srebra, angleška klinja 90 kr., žlica 60 kr., žličica 30 kr.

Etui s 6 noži, 6 vilicami in 6 žlicami, izborna, krasno darilo samo f. 12!!

Izključljiva last in zaloga slovanske kupčijske hiše

Traugott-a Feitel-na

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 57, Kärntnerring Nr. 2.